

konywania czynności zawodowych we własnym imieniu i na własny rachunek, wyjąwszy przypadki, o których mowa w ust. 2 i 3.

2. Do czasu zorganizowania Kolegium, nie dłużej jednak niż w przeciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, członkowie Kolegium mogą przyjmować zlecenia oraz pełnomocnictwa bezpośrednio od osób zainteresowanych i wykonywać wszelkie czynności zgodnie z otrzymanymi zleceniami we własnym imieniu i na własny rachunek.

3. Jeżeli rzecznik patentowy nie będzie mógł załatwić w okresie sześciu miesięcy spraw, przyjętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy oraz wymienionych w ust. 2, powinien zgłosić przewodniczącemu Kolegium wniosek o przedłużenie terminu. Do przedłużenia terminu upoważniony jest Prezes Urzędu Patentowego, który rozstrzyga na wniosek przewodniczącego Kolegium.

4. Pełnomocnictwa udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lub w terminie, określonym w ust. 2, zachowują moc do czasu zakończenia sprawy w Urzędzie Patentowym. Jednakże po upływie terminu, przewidzianego w ust. 3, dalszy tok sprawy odbywa się w ramach działalności Kolegium i na jego rachunek.

5. Członkowie Kolegium obowiązani są składać przewodniczącemu Kolegium miesięczne wykazy i sprawozdania ze spraw prowadzonych przez nich z mocy udzielonych im pełnomocnictw zgodnie z ust. 2 i 3.

Art. 16. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1923 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 384) z późniejszymi zmianami wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 36 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„Zgłoszenie powinno zawierać wniosek o udzielenie patentu, oznaczenie wynalazku, imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania zgłaszającego; gdy zgłaszający ma miejsce zamieszkania za granicą, powinien wyznaczyć Kolegium Rzeczników Patentowych, jako swego pełnomocnika i upoważnić je przynajmniej do odbioru wszelkich pism od władz i od osób zainteresowanych, w szczególności także do odbioru skarg, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.“

2) art. 121 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„Zgłoszenie powinno zawierać wniosek o zarejestrowanie wzoru, oznaczenie przedmiotu, którego dotyczy zgłoszenie, imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania zgłaszającego. Zgłaszający, który ma miejsce zamieszkania za granicą, powinien — gdy chodzi o wzór użytkowy — wyznaczyć Kolegium Rzeczników Patentowych, a gdy chodzi o wzór zdob-

niczy — bądź Kolegium Rzeczników Patentowych, bądź adwokata, mieszkającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej jako swego pełnomocnika z upoważnieniem przynajmniej do odbioru wszystkich pism od władz i od osób zainteresowanych, w szczególności także do odbioru skarg, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.“

3) w art. 194 ust. (1) wyrazy: „a gdy zgłaszający mieszka za granicą — również adwokata lub rzecznika patentowego, mieszkającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, którego zgłaszający winien wyznaczyć“ zastępuje się wyrazami: „gdy zgłaszający ma miejsce zamieszkania za granicą powinien wyznaczyć bądź Kolegium Rzeczników Patentowych, bądź adwokata, zamieszkującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.“

4) art. 239 otrzymuje brzmienie:

„Osoby zainteresowane mogą występować przed Urzędem Patentowym osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnikami mogą być tylko: Kolegium Rzeczników Patentowych, działające przez członka Kolegium, wyznaczonego do prowadzenia danej sprawy przez przewodniczącego Kolegium, lub adwokaci. Adwokat nie może być pełnomocnikiem w sprawach zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych.“

5) art. 240—243 uchyla się.

Art. 17. Pełnomocnictwo, udzielone adwokatowi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w sprawach, wymienionych w art. 239 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 384) w brzmieniu, nadanym niniejszą ustawą, zachowuje moc do czasu zakończenia sprawy w Urzędzie Patentowym.

Art. 18. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc dekret z dnia 12 września 1947 r. o wyjątkowym dopuszczeniu do wykonywania czynności zawodowych rzecznika patentowego (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 330).

Art. 19. Wykonanie ustawy porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrom Sprawiedliwości i Skarbu.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *H. Minc*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

496

U S T A W A

z dnia 20 grudnia 1949 r.

o wynalazkach i wzorach użytkowych, dotyczących obrony Państwa.

Art. 1. 1. Wynalazki i wzory użytkowe, dotyczące obrony Państwa, stanowią tajemnicę państwową w rozumieniu dekretu z dnia 26 października 1949 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 437).

2. Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, może określić, jakiego rodzaju wynalazki i wzory użytkowe dotyczą obrony Państwa.

Art. 2. Twórca lub twórcy wynalazku lub wzoru użytkowego, dotyczącego obrony Państwa, zarówno obywatele polscy, jak i cudzoziemcy stale zamieszkujący w Polsce albo ich następcy prawni obowiązani są zgłosić niezwłocznie z zachowaniem tajności wynalazek lub wzór użytkowy do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej bądź podać do wiadomości Ministrowi Obrony Narodowej. Osoby te mogą również wynalazek lub wzór użytkowy zgłosić do Urzędu Patentowego i jednocześnie podać do wiadomości Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 3. Wynalazki i wzory użytkowe, dotyczące obrony Państwa, dokonane przez obywateli polskich albo dokonane w Polsce przez cudzoziemców stale zamieszkujących w Polsce, nie mogą być bez zezwolenia Ministra Obrony Narodowej zgłaszane do opatentowania lub zarejestrowania za granicę, ani też za granicą przez nich wykonywane lub zbywane pod tytułem odpłatnym bądź darmym.

Art. 4. Urządzający wystawy mają obowiązek niezwłocznego zawiadomienia Ministra Obrony Narodowej o zgłaszanych na wystawy jako eksponaty wynalazkach i wzorach użytkowych, dotyczących obrony Państwa; te wynalazki i wzory użytkowe mogą być wystawiane jedynie za zgodą Ministra Obrony Narodowej.

Art. 5. Publikowanie wiadomości o wynalazkach i wzorach użytkowych, dotyczących obrony Państwa, oraz ujawnianie w jakikolwiek sposób ich istoty jest zakazane. Minister Obrony Narodowej może zezwolić na publikowanie wiadomości o wynalazkach i wzorach użytkowych, dotyczących obrony Państwa, i ujawnianie ich w zakresie i na warunkach przez niego ustalonych.

Art. 6. Osoby, pracujące nad wynalazkami i wzorami użytkowymi, dotyczącymi obrony Państwa, jako też instytucje i zakłady, w których odbywają się prace nad tego rodzaju wynalazkami i wzorami użytkowymi, są obowiązane do zabezpieczenia tajności tych prac.

Art. 7. Urząd Patentowy przesyła Ministrowi Obrony Narodowej wykazy zgłoszonych wynalazków i wzorów użytkowych, a opisy i rysunki zgłoszonych wynalazków i wzorów użytkowych, dotyczących obrony Państwa, przekazuje temu ministrowi niezwłocznie.

Art. 8. Osobom upoważnionym przez Ministra Obrony Narodowej przysługuje prawo wglądu do akt zgłoszeń w Urzędzie Patentowym. Minister Obrony Narodowej ma prawo żądania odroczenia na określony czas udzielenia patentu lub zarejestrowania wzoru użytkowego.

Art. 9. 1. Jeżeli wynalazek lub wzór użytkowy zostanie uznany przez Ministra Obrony Narodowej za dotyczący obrony Państwa, prawo do wynalazku lub wzoru użytkowego oraz prawo wyłącznego korzystania z nich przechodzi na Państwo, a twórca wynalazku lub wzoru użytkowego otrzymuje wynagrodzenie, którego wysokość w braku porozumienia ustala Komisja Rozjemcza do spraw wynalazków i wzorów użytkowych, dotyczących obrony Państwa.

2. Minister Obrony Narodowej może żądać, aby na taki wynalazek udzielono patentu tajnego, lub aby taki wzór użytkowy zarejestrowano jako tajny.

3. Minister Obrony Narodowej może zażądać uchylenia tajności zgłoszonego wynalazku lub wzoru użytkowego albo udzielonego patentu lub zarejestrowanego wzoru użytkowego jako tajnego.

Art. 10. O decyzji Ministra Obrony Narodowej, uznającej zgłoszony wynalazek lub wzór użytkowy za dotyczący obrony Państwa, Urząd Patentowy zawiadamia niezwłocznie zgłaszającego.

Art. 11. Patenty i wzory użytkowe tajne wpisuje się do osobnych rejestrów dostępnych dla upoważnionych. Opisy patentów tajnych nie ogłasza się drukiem.

Art. 12. 1. Jeżeli Minister Obrony Narodowej zawiadomi Urząd Patentowy, że prawo do zgłoszonego wynalazku lub wzoru użytkowego przysługuje Skarbowi Państwa, a nie zgłaszającemu, wówczas Urząd Patentowy — do czasu rozstrzygnięcia sporu o to prawo — wstrzyma udzielenie patentu lub zarejestrowanie wzoru użytkowego.

2. Spór, określony w ust. 1, rozstrzyga Komisja Rozjemcza, o której mowa w art. 9 ust. 1.

Art. 13. Instrukcje, wydane przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określają tryb i sposób postępowania przy uznawaniu wynalazków i wzorów użytkowych za dotyczące obrony Państwa, sposób prowadzenia i przechowywania korespondencji i przechowywania tajnych akt zgłoszeń, patentów i zarejestrowanych wzorów użytkowych oraz wskażą osoby upoważnione do wglądu do akt i rejestrów tajnych.

Art. 14. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w drodze zarządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, powoła Komisję Rozjemczą do spraw wynalazków i wzorów użytkowych, dotyczących obrony Państwa, oraz określi jej skład i tryb postępowania.

Art. 15. 1. Kto nie dopełnia, określonego w art. 2 lub 4, obowiązku niezwłocznego zgłoszenia do Urzędu Patentowego lub zawiadomienia Ministra Obrony Narodowej, albo nie dopełnia, określonego w art. 6, obowiązku zabezpieczenia tajności prac — podlega karze więzienia do lat trzech lub aresztu.

2. Jeżeli w związku z czynem, określonym w ust. 1, doszło lub mogło dojść do ujawnienia tajemnicy państwowej — sprawca podlega karze więzienia do lat pięciu.

3. Jeżeli sprawca czynu, określonego w ust. 2, działa nieumyślnie — podlega karze więzienia do lat dwóch lub aresztu.

4. Jeżeli przestępstwo, określone w ust. 1, 2 lub 3, popełnia urzędnik w związku ze służbą, sąd może wymierzyć karę o połowę wyższą od najwyższego wymiaru kary, przewidzianego za dane przestępstwo.

5. W przypadkach mniejszej wagi sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Art. 16. W sprawach o przestępstwa, określone w art. 15, stosuje się przepis art. 12 i 13 dekretu z dnia 26 października 1949 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 437).

Art. 17. W razie skazania za czyn, stanowiący naruszenie przepisu art. 3, sąd orzeka karę dodatkową przypadku wszelkich praw do wynalazku, patentu lub wzoru użytkowego.

Art. 18. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 384) z późniejszymi zmianami wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Opisy wynalazków, z wyjątkiem opisów wynalazków tajnych, są jawne i dla każdego dostępne od chwili powzięcia przez Urząd Patentowy (Wydział Zgłoszeń Wynalazków) uchwały o udzieleniu patentu.“

2) art. 128 uchyla się,

3) art. 129 otrzymuje brzmienie:

„Opisy wzorów użytkowych oraz ich załączniki, z wyjątkiem opisów wzorów użytkowych tajnych, są

jawne i dla każdego dostępne od chwili powzięcia przez Urząd Patentowy (Wydział Zgłoszeń Wzorów) uchwały o rejestracji wzoru użytkowego.“

Art. 19. Wykonanie ustawy porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *H. Minc*

Minister Obrony Narodowej: *K. Rokossowski*
Marszałek Polski

497

U S T A W A

z dnia 20 grudnia 1949 r.

o prenumeracie i kolportażu czasopism i wydawnictw.

Art. 1. 1. Prezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego mogą w drodze rozporządzenia nadać przedsiębiorstwu państwowemu prawo wyłączności przyjmowania zamówień na dostawy (prenumeraty) krajowych i zagranicznych: dzienników, czasopism periodycznych i nieperiodycznych, a także innych wydawnictw oraz ich rozpowszechniania w kraju i za granicą (kolportażu), określając zakres tej wyłączności.

2. Rozporządzenie to w zakresie prenumeraty i kolportażu w wojsku będzie wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 2. Przedsiębiorstwu państwowemu, któremu nadane zostało prawo wyłączności wykonywania czynności, określonych w art. 1, służy w tym zakresie w szczególności prawo wyłącznego korzystania z usług przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“.

Art. 3. 1. Przedsiębiorstwa i instytucje, które na skutek nadania prawa wyłączności przedsiębiorstwu państwowemu zaprzestaną działalności, objętej tym prawem, przekazają uprawnionemu przedsiębiorstwu państwowemu lokale, sprzęt i urządzenia, przeznaczone dotychczas do wykonywania czynności, określonych w art. 1, oraz prawa i obowiązki, wynikające z umów o pracę z pracownikami, zatrudnionymi przy tych czynnościach.

2. Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem

Skarbu, ustali warunki przejęcia majątku, o którym mowa w ust. 1, oraz zasady jego oszacowania i wypłaty odszkodowania.

Art. 4. Kto przyjmuje zamówienia na dostawy wydawnictw lub je rozprowadza z naruszeniem prawa wyłączności, ustanowionego na podstawie art. 1, podlega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywnie do 150.000 zł lub jednej z tych kar. Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 5. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrom: Obrony Narodowej, Poczty i Telegrafów oraz Skarbu.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *H. Minc*

Minister Obrony Narodowej: *K. Rokossowski*
Marszałek Polski

Minister Poczty i Telegrafów: *W. Szymanowski*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*